

1/12 Produktvalsproblem

Vilket pÅ¥stÅ¥ende År inte sant fÅ¶r produktval vid kapacitetsbrist?

Ditt svar: Om det fÅ¶rreligger undersysselsÅttning i ett fÅ¶retag, kan varje order som ryms inom den lediga kapaciteten lÅ¶na sig sÅ¥ snart den lÅ¶mnar positivt tÅ¶ckningsbidrag. Denna beslutsregel ska alltid tillÅ¶mpas Åven dÅ¥ tÅ¶ckningsbidraget År mycket litet.

Riç½tt svar: Om det fÅ¶rreligger undersysselsÅttning i ett fÅ¶retag, kan varje order som ryms inom den lediga kapaciteten lÅ¶na sig sÅ¥ snart den lÅ¶mnar positivt tÅ¶ckningsbidrag. Denna beslutsregel ska alltid tillÅ¶mpas Åven dÅ¥ tÅ¶ckningsbidraget År mycket litet.

Svaret i ç½r **korrekt!**

Kommentar

AngÅ¥ende det rÅtta svaret 1: Detta År ett falskt pÅ¥stÅ¥ende dÅrfÅ¶r att denna beslutsregel ej ska tillÅ¶mpas aningslÅ¶st. Det finns risker med den som beskrivs i F100.

2/12 Produktvalsproblem

Antag att ett fÅ¶retag tillverkar och sÅ¶ljer ett verktyg fÅ¶r vilket det har rÅ¶rliga kostnader som uppgÅ¥r till 6 kr/st. FÅ¶retagets kapacitet kan pÅ¥ kort sikt ej utnyttjas pÅ¥ annat sÅ¶tt. Man rÅ¶knar erfarenhetsmÅ¶ssigt med att kunna sÅ¶lja 30 000 enheter per År, om priset sÅ¶tts till 15 kr per enhet. FÅ¶retaget har fasta kostnader fÅ¶r maskiner, lagerlokaler, administration etc. pÅ¥ 280 000 kr per År. LÅ¶nar sig denna produktion pÅ¥ kort sikt?

Ditt svar: Ja, vi har ett tÅ¶ckningsbidrag pÅ¥ 9 kr/st.

Riç½tt svar: Ja, vi har ett tÅ¶ckningsbidrag pÅ¥ 9 kr/st.

Svaret i ç½r **korrekt!**

Kommentar

Om du svarat alt 1: Det totala tÅ¶ckningsbidraget År 270 000 kr/År.

Om du svarat alt 2: Vi skulle rÅ¶kna pÅ¥ kort sikt. DÅ¥ År det lÅ¶nsamt att tillverka en produkt om tÅ¶ckningsbidraget År positivt.

3/12 Produktvalsproblem

Samma fÅ¶rutsÅttningar som i fÅ¶rra frÅ¶gan: Antag att ett fÅ¶retag tillverkar och sÅ¶ljer ett verktyg fÅ¶r vilket det har rÅ¶rliga kostnader som uppgÅ¥r till 6 kr/st. FÅ¶retagets kapacitet kan pÅ¥ kort sikt ej utnyttjas pÅ¥ annat sÅ¶tt. Man rÅ¶knar erfarenhetsmÅ¶ssigt med att kunna sÅ¶lja 30 000 enheter per År, om priset sÅ¶tts till 15 kr per enhet. FÅ¶retaget har fasta kostnader fÅ¶r maskiner, lagerlokaler, administration etc. pÅ¥ 280 000 kr per År. BerÅ¶kna om produktionen lÅ¶nar sig pÅ¥ lÅ¶ng sikt.

Ditt svar: Nej, vi fÅ¥r en fÅ¶rlust pÅ¥ 10 000 kr/År

Riç½tt svar: Nej, vi fÅ¥r en fÅ¶rlust pÅ¥ 10 000 kr/År

Svaret i ç½r **korrekt!**

Kommentar

Om du valt alt 1: Det totala tÅ¶ckningsbidraget År fel och pÅ¥ lÅ¶ng sikt ska vi rÅ¶kna med sjÅ¶lvkostnadskalkyl.

Om du valt alt 3: PÅ¥ lÅ¶ng sikt ska vi anvÅ¶nda sjÅ¶lvkostnadskalkyl.

4/12 Produktvalsproblem

Fabriks AB tillverkar en artikel som sÅ¶ljs fÅ¶r 10 kr/st. Man utnyttjar fÅ¶r tillfÅ¶llet 65% av kapaciteten, vilket innebÅ¶r en tillverkning och fÅ¶rsÅ¶ljning av 8 000 enheter/mÅ¶nad.

Nu vill en postorderfirma kÅ¶pa 2 800 st/mÅ¶nad till ett pris av 6,50 kr/st. Detta skulle inte komma att trÅ¶nga undan nÅ¥got av Fabriks vanliga fÅ¶rsÅ¶ljning och affÅ¶ren skulle inte heller medfÅ¶ra nÅ¥gra nya fÅ¶rsÅ¶ljnings- eller administrations-omkostnader. LÅ¶nar det sig att acceptera denna order?

RÅ¶rliga kostnader per styck År 4,25 kr. Fasta kostnader År 52 000 kr/mÅ¶nad.

Ditt svar: TÅckningsbidraget fÅr denna order År 2,25 kr/st varfÅr det pÅ kort sikt lÅnar sig att anta ordern. Det totala tÅckningsbidraget fÅr ordern skulle bli 6 300 kr per mÅnad.

Ri½tt svar: TÅckningsbidraget fÅr denna order År 2,25 kr/st varfÅr det pÅ kort sikt lÅnar sig att anta ordern. Det totala tÅckningsbidraget fÅr ordern skulle bli 6 300 kr per mÅnad.

Svaret i½r **korrekt!**

Kommentar

Om du valt alt 2: De fasta kostnaderna ska inte rÅknas med dÅ man rÅknar tÅckningsbidrag.

Om du valt alt 3: Det totala tÅckningsbidraget År 6 300 kr per mÅnad. Har du glÅmt att dra bort sÅrkostnaderna?

5/12 Produktvalsproblem

Samma fÅrutsÅttningar som i fÅrra frÅgan: Fabriks AB tillverkar en artikel som sÅljs fÅr 10 kr/st. Man utnyttjar fÅr tillfÅllet 65% av kapaciteten, vilket innebÅr en tillverkning och fÅrsÅljning av 8 000 enheter/mÅnad.

Nu vill en postorderfirma kÅpa 2 800 st/mÅnad till ett pris av 6,50 kr/st. Detta skulle inte komma att trÅnga undan nÅgot av Fabriks vanliga fÅrsÅljning och affÅren skulle inte heller medfÅra nÅgra nya fÅrsÅljnings- eller administrations-omkostnader.

RÅrliga kostnader per styck År 4,25 kr. Fasta kostnader År 52 000 kr/mÅnad. Vad kan man sÅga om fÅretagets lÅngsiktiga lÅnsamhet?

Ditt svar: Att anta ordern pÅ 2 800 st till ett pris pÅ 6,50 År lÅngsiktigt lÅnsamt. En sjÅlvkostnadskalkyl visar att detta pris År hÅgre Ån sjÅlvkostnaden.

Ri½tt svar: Att enbart tillverka 8 000 enheter till ett pris av 10 kr/st År inte lÅnsamt pÅ lÅng sikt.

Svaret i½r **felaktigt!**

Kommentar

Om du valt alt 1: Totala kostnader per styck Åverskrider intÅkterna varfÅr det pÅ lÅng sikt ej År lÅnsamt att enbart producera 8 000 st.

Om du valt alt 3: SjÅlvkostnaden År hÅgre Ån priset.

6/12 Produktvalsproblem

Ett fÅretag tillverkar produkterna A, B och C. Priset fÅr produkterna År 18, 21 och 23,50 kr. De rÅrliga kostnaderna kan likstÅllas med sÅrkostnaderna och År 9,50 kr fÅr produkt A, 11 kr fÅr produkt B och 12 kr fÅr produkt C. FÅretaget skulle kunna sÅlja mer av var och en av de tre produkterna Ån vad som fÅr nÅrvarande kan tillverkas. En viss avdelning inom tillverkningen År en trÅng sektion, och dess kapacitet År 40 000 minuter/mÅnad. De tre produkterna tar per enhet i ansprÅk 8, 10 respektive 12 minuter av avdelningens tid. Hur ska fÅretaget inrikta sin tillverkning?

Ditt svar: Tillverka produkt A fÅr tÅckningsbidraget per minut av den trÅnga sektorn År stÅrst.

Ri½tt svar: Tillverka produkt A fÅr tÅckningsbidraget per minut av den trÅnga sektorn År stÅrst.

Svaret i½r **korrekt!**

Kommentar

Om du valt alt 1: Man mÅste titta pÅ tÅckningsbidrag per enhet eller totalt tÅckningsbidrag.

Om du valt alt 2: Det totala tÅckningsbidraget fÅr A År stÅrst 42 500 kr. FÅr B År TTB 40 000 och fÅr C År TTB 38 333 kr.

Om du svarat rÅtt: TÅckningsbidraget per trÅng sektor År fÅr A 1,06. FÅr B År det 1,00 och fÅr C År samma siffra 0,96.

7/12 Produktvalsproblem

Samma fÅrutsÅttningar som i fÅrra frÅgan: FÅretaget tillverkar produkterna A, B och C. Priset fÅr produkterna År 18, 21 och 23,50 kr. De rÅrliga kostnaderna kan likstÅllas med sÅrkostnaderna och År 9,50 kr fÅr produkt A, 11 kr fÅr produkt B och 12 kr fÅr produkt C. FÅretaget skulle kunna sÅlja mer av var och en av de tre produkterna Ån vad som fÅr nÅrvarande kan

tillverkas. En viss avdelning inom tillverkningen är en träning sektion, och dess kapacitet är 40 000 minuter/månad. De tre produkterna tar per enhet i anspråk 8, 10 respektive 12 minuter av avdelningens tid. Vilket av följande påståenden är rätt?
Ditt svar: Täckningsgraden eller vinsten i % av priset kan användas som beslutsunderlag då man ska välja vilken produkt som ska tillverkas.

Rätt svar: Vinsten per styck för de olika produkterna ovan ger ingen vägledning. Vid en fullständig kostnadsfördelning grundar sig nämligen beräkningen på att A, B och C vardera tillverkas i ett bestämt antal.

Svaret är **felaktigt!**

Kommentar

Om du valt alt 1: Vi kan inte använda vinsten som vägledning vid produktionsproblem.

Om du valt alt 3. Enbart TB/träning sektor eller TTB kan användas som vägledning vid produktionsvalsproblem.

8/12 Produktvalsproblem

Ett företag tillverkar en produkt A, som säljs för 16,50 kr per enhet. Man gör sedan en tid tillbaka ca 10 000 enheter per månad. I intervallet 8 000- 15 000 enheter per månad har företaget fasta tillverkningsomkostnader på 31 000 kr per månad och fasta försäljnings- och administrationsomkostnader på 27 000 kr per månad. I övrigt innehåller kalkylen rörliga kostnader för material, löner mm på 9 kr per enhet.

En viss ledig kapacitet finns alltså, och ett par sätt att fylla ut kapaciteten diskuteras. Man skulle t ex kunna ta upp en av produkterna B och C. Den lediga kapaciteten skulle inrymma en tillverkning av antingen 2 000 B eller 5 000 C per månad. Per enhet skulle B ge en intäkt av 10 kr och dra 5 kr i rörliga kostnader, och motsvarande siffror för C skulle vara 14 kr och 9 kr.

Vilken täckningsgrad har företaget för produkt A?

Ditt svar: 45,5 %

Rätt svar: 45,5 %

Svaret är **korrekt!**

Kommentar

Täckningsgraden för A är täckningsbidraget (7,50) dividerat med priset (16,50).

9/12 Produktvalsproblem

Samma förutsättningar som i förra frågan: Ett företag tillverkar en produkt A, som säljs för 16,50 kr per enhet. Man gör sedan en tid tillbaka ca 10 000 enheter per månad. I intervallet 8 000 - 15 000 enheter per månad har företaget fasta tillverkningsomkostnader på 31 000 kr per månad och fasta försäljnings- och administrationsomkostnader på 27 000 kr per månad. I övrigt innehåller kalkylen rörliga kostnader för material, löner mm på 9 kr per enhet.

En viss ledig kapacitet finns alltså, och ett par sätt att fylla ut kapaciteten diskuteras. Man skulle t ex kunna ta upp en av produkterna B och C. Den lediga kapaciteten skulle inrymma en tillverkning av antingen 2 000 B eller 5 000 C per månad. Per enhet skulle B ge en intäkt av 10 kr och dra 5 kr i rörliga kostnader, och motsvarande siffror för C skulle vara 14 kr och 9 kr.

Vilken täckningsgrad skulle erhållas vid en kombination av A och B?

Ditt svar: 45,9 %

Rätt svar: 45,9 %

Svaret är **korrekt!**

Kommentar

När man beräknar TG för en kombination av produkter måste det ske relaterat till hur många man tillverkar av varje produkt.
 $TG = (TB_A \cdot m_A + TB_B \cdot m_B) / (p_A \cdot m_A + p_B \cdot m_B) = TTB/TTI$.

10/12 Produktvalsproblem

Samma förutsättningar som i förra frågan: Ett företag tillverkar en produkt A, som säljs för 16,50 kr per enhet. Man gör sedan en tid tillbaka ca 10 000 enheter per månad. I intervallet 8 000 - 15 000 enheter per månad har företaget fasta tillverkningsomkostnader på 31 000 kr per månad och fasta försäljnings- och administrationsomkostnader på 27 000 kr per månad. I övrigt innehåller kalkylen rörliga kostnader för material, löner mm på 9 kr per enhet.

En viss ledig kapacitet finns alltså, och ett par sätt att fylla ut kapaciteten diskuteras. Man skulle t ex kunna ta upp en av produkterna B och C. Den lediga kapaciteten skulle inrymma en tillverkning av antingen 2 000 B eller 5 000 C per månad. Per enhet skulle B ge en intäkt av 10 kr och dra 5 kr i rörliga kostnader, och motsvarande siffror för C skulle vara 14 kr och 9 kr.

Vilken täckningsgrad skulle erhållas vid en kombination av A och C?

Ditt svar: 42,6 %

Rätt svar: 42,6 %

Svaret är **korrekt!**

Kommentar

När man beräknar TG för en kombination av produkter måste det ske relaterat till hur många man tillverkar av varje produkt. $TG = TB \cdot m/p \cdot m = TTB/TI$.

Om du valt alt 2: Detta är täckningsgraden för en kombination av produkt A och B.

Om du valt alt 3: Detta är täckningsgraden för produkt A.

11/12 Produktvalsproblem

Ett företag tillverkar en produkt A, som säljs för 16,50 kr per enhet. Man gör sedan en tid tillbaka ca 10 000 enheter per månad. I intervallet 8 000- 15 000 enheter per månad har företaget fasta tillverkningsomkostnader på 31 000 kr per månad och fasta försäljnings- och administrationsomkostnader på 27 000 kr per månad. I förvrigt innehåller kalkylen rörliga kostnader för material, löner mm på 9 kr per enhet.

En viss ledig kapacitet finns alltså, och ett par sätt att fylla ut kapaciteten diskuteras. Man skulle t ex kunna ta upp en av produkterna B och C. Den lediga kapaciteten skulle inrymma en tillverkning av antingen 2 000 B eller 5 000 C per månad. Per enhet skulle B ge en intäkt av 10 kr och dra 5 kr i rörliga kostnader, och motsvarande siffror för C skulle vara 14 kr och 9 kr.

Vilken av produkterna B och C skulle tillföra företaget i uppgift 11 det största totala täckningsbidraget?

Ditt svar: B

Rätt svar: C

Svaret är **felaktigt!**

Kommentar

Om du valt alt 1: Produkt C skulle tillföra företaget det största totala täckningsbidraget nämligen 25 000 kr. Produkten B skulle endast tillföra 10 000 kr.

Om du valt alt 3: Produkterna har samma täckningsbidrag men inte samma TOTALA täckningsbidrag då antalet varierar.

12/12 Produktvalsproblem

Samma förutsättningar som i föregående frågor: Företaget tillverkar en produkt A, som säljs för 16,50 kr per enhet. Man gör sedan en tid tillbaka ca 10 000 enheter per månad. I intervallet 8 000 - 15 000 enheter per månad har företaget fasta tillverkningsomkostnader på 31 000 kr per månad och fasta försäljnings- och administrationsomkostnader på 27 000 kr per månad. I förvrigt innehåller kalkylen rörliga kostnader för material, löner mm på 9 kr per enhet.

En viss ledig kapacitet finns alltså, och ett par sätt att fylla ut kapaciteten diskuteras. Man skulle t ex kunna ta upp en av produkterna B och C. Den lediga kapaciteten skulle inrymma en tillverkning av antingen 2 000 B eller 5 000 C per månad. Per enhet skulle B ge en intäkt av 10 kr och dra 5 kr i rörliga kostnader, och motsvarande siffror för C skulle vara 14 kr och 9 kr.

Kan man använda täckningsgraden som beslutsriterium då man ska välja produktmix för företaget?

Ditt svar: Ja, täckningsgraden fungerar alltid som beslutsregel.

Rätt svar: Nej, täckningsgraden fungerar ej som beslutsregel.

Svaret är **felaktigt!**

Kommentar

Man ska använda det totala täckningsbidraget då man ska välja produktmix vid produktvalsproblem.